

Handläggare
Åsa Eckhardt
Telefon: 08-508 33 921**Till**
Utbildningsnämnden
2018-03-15

Sexuella trakasserier i skolan

Svar på skrivelse från Sigrid Rydell Johnson (L) och Cecilia Brinck (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
UtbildningsdirektörJan Holmquist
Gymnasiedirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Sigrid Rydell Johnson (L) och Cecilia Brinck (M). Skribenterna vill ha svar på hur förvaltningen arbetar med att motverka sexuella trakasserier i Stockholms stads skolor.

Förvaltningen genomför flera utbildningsinsatser och samarbeten utifrån MVP-programmet (Mentorer i våldsprevention). En generell samverkan sker med polismyndigheten i det förbyggande arbetet, men även med stadsdelarförvaltningarna, SISAB och Storstockholms brandförsvär.

Förvaltningen har under 2017 tagit fram nya rutiner för anmälan om kränkande behandling till huvudmannen. En gemensam mall ska användas av skolorna för utredning, åtgärder, uppföljning och utvärdering av kränkande behandling och gäller även trakasserier och diskriminering. Det planerade systemstödet för uppgifterna har dock inte levererats mot bakgrund av kraven i den nya dataskyddsförordningen. Detta medför problem i nuläget med att systematiskt ta fram övergripande statistik. Uppföljning ska framförallt ske på skolan som en del av skolans arbete mot kränkande behandling.

Förvaltningen stödjer skolorna i det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering, där även sexuella trakasserier ingår, genom att erbjuda utbildning och olika stödmaterial. Skolornas arbete med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling följs upp i befintliga styrsystem som till exempel resultatdialoger.

Bakgrund / Ärendet

En skrivelse med frågor om arbete i skolan kring sexuella trakasserier har inkommit till utbildningsnämnden. Skribenterna menar att sexuella trakasserier fortsätter att vara ett stort samhällsproblem och poängterar att det är viktigt att barn och elever i Stockholms stads utbildningsverksamheter ska kunna känna sig trygga i skolan samt kunna förvänta sig att skolan förebygger och beivrar brottslighet på ett kraftfullt sätt. Polisens lägesbild under våren 2016 konstaterade att cirka 10 procent av alla anmälningar om sexuella trakasserier och ofredande kommer från skol- och fritidsverksamhet och skribenterna vill nu ha svar på hur utbildningsförvaltningen handskas med frågorna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samverkan med grundskoleavdelningen, avdelningen för ekonomi och styrning och avdelningen för personal och kompetensförsörjning.

Barnkonsekvensanalys och jämställdhetskonskvensanalys

Konskvensanalyser har övervägts men bedöms inte behövas. Skrivelsen till utbildningsnämnden berör barn samt flickor och pojkar men utbildningsförvaltningen föreslår inte några åtgärder eller insatser med anledning av skrivelsen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen svarar enligt nedan:

- hur ser statistiken ut för sexuella trakasserier i Stockholms stads skolor?

Förvaltningen har under 2017 tagit fram nya rutiner för anmälan om kränkande behandling till huvudmannen. En gemensam mall ska användas av skolorna för utredning, åtgärder, uppföljning och utvärdering av kränkande behandling och gäller även trakasserier och diskriminering. Det planerade systemstödet för uppgifterna kunde inte levereras mot bakgrund av kraven i den nya dataskyddsförordningen. Detta medför problem med att systematiskt ta fram övergripande statistik. Uppföljning ska framförallt ske på skolan som en del av skolans arbete mot kränkande behandling.

- kommer utbildningsförvaltningen genomföra, eller har genomfört, speciella utbildningsinsatser för att öka medvetenheten, förebyggandet av och förbättra skolans åtgärder vid sexuella trakasserier?

Utbildningsförvaltningen har under 2017 inlett ett samarbete med organisationen Män för jämställdhet (MÄN) som syftar till att stötta implementeringen och utvecklingen av ett våldsförebyggande arbete utifrån MVP-programmet. MVP står för mentorer i våldsprevention och är ett utvärderat program med genusförändrande ansats som syftar till att förebygga könsbaserat våld och sexuella trakasserier. Utbildningsförvaltningen har skrivit ett avtal med MÄN som sträcker sig fram t.o.m. 31 december 2018. Avtalet syftar till att samordna stöd till skolor som redan påbörjat ett arbete med MVP eller Agera Tillsammans (ett program som liknar MVP men som riktar sig till de yngre årskurserna), inspirera nya skolor att påbörja ett våldspreventivt arbete med en genusansats samt att stötta nya skolor i förarbetet. Arbetet med MVP följs och utvärderas av utbildningsförvaltningens uppföljningsenhet genom bland annat brukarutvärderingar till elever som gått programmet samt personalenkäter.

Parallellt med utbildningsförvaltningen har redan ett stort antal av stadens skolor och stadsdelsförvaltningar påbörjat ett våldspreventivt arbete med en genusansats och kommit långt i denna process. I dagsläget pågår eller påbörjas inom kort ett våldspreventivt arbete på skolor i Älvsjö, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck (Kärrtorps gymnasium), Skärholmen, Rinkeby-Kista och Enskede-Årsta-Vantör. Flera stadsdelsförvaltningar och skolor har visat intresse för att påbörja ett liknande arbete.

Förvaltningen har inom ramen för arbetet med MVP genomfört flera utbildningar, konferenser och workshops för skolpersonal och planerar ytterligare utbildningsinsatser under 2018. Bland annat genomförde utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret en halvdag om våldsprevention i december. Stadsdelsdirektörer, rektorer, grundskolans och gymnasiets ledning deltog vid mötet som syftade till att informera nyckelpersoner om arbetet med programmet Mentorer i Våldsprevention och Agera Tillsammans.

- vilka sorters åtgärder har vidtagits de senaste åren i grund- och gymnasieskolan vid sexuella trakasserier?

Förvaltningen stödjer skolorna i det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering, där även sexuella trakasserier ingår, genom att erbjuda utbildning och olika stödmaterial. Skolorna samarbetar med RFSU, RFSL och ungdomsmottagningarna.

Skolan har ansvar för sina elever och varje skola ska ha riktlinjer som markerar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Skolan ska också ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Förvaltningen har för 2018 beviljat RFSU Stockholm ett verksamhetsbidrag om 800 000 kr. Verksamheten som avser våldsprevention och den riktade insatsen till socioekonomiskt utsatta skolor ligger i linje med nämndens prioriteringar. Förvaltningen ser att efterfrågan från verksamheterna har ökat under året.

Vissa skolor efterfrågar kameraövervakning och de skolor som använder eller överväger att införa kameraövervakning inomhus måste göra en samlad bedömning som tar hänsyn till en rad faktorer, krav och regler. Förvaltningen erbjuder stödmaterial kring detta samt en checklista som rektor/ledningen ska följa för att underlätta införandet av kameraövervakning enligt Datainspektionens krav. Förvaltningen har nyligen genomfört en upphandling inom området, vilken kommer att presenteras inom en snar framtid.

- har utbildningsförvaltningen varit i kontakt med polismyndigheten gällande det förebyggande arbetet där de föreslagit åtgärder för landets skolor?

En generell samverkan sker med polismyndigheten i det förebyggande arbetet, men även med stadsdelarförvaltningarna, SISAB och Storstockholms brandförsvär.

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse ”Sexuella trakasserier i skolan”